

РЕШЕНИЕ
2020 елның 28 маеннан

КАРАР
№ 37

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Абалач авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне
раслау хакында

2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законга таянып "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында", Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы 25.06.2013 № 50-ТРЗ, Менделеевск муниципаль районының Абалач авыл жирлеге Уставы белән, Менделеевск муниципаль районының Абалач авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Абалач авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Үз көчен югалткан дип танырга:
 - Абалач авыл жирлеге Советының **2020 елның 3 сентябр**ендәге **149 нчы номерлы** карарын «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Абалач авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында»;
 - Абалач авыл жирлеге Советының **2020 елның 15 декабр**ендәге **14 нче номерлы** карарын «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Абалач авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында»
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында <https://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында <https://mendeleevsk.tatarstan.ru> "Абалач авыл жирлеге" бүлегендә урнаштырырга.

Татарстан Республикасы
Совет Рәисе урынбасары

Л.А. Шияпова

1 нче кушымта
Менделеевск муниципаль районы
Абалач авыл жирлеген Советының
2020 елның 28 маеннан
37 нче номерлы карарына

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ “АБАЛАЧ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ

1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының "Абалач авыл жирлеген" муниципаль берәмлегендә (алга табанигезләмә) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының "Абалач авыл жирлеген" муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәгә мөнәсәбәтләрне җайга сала
2. Жирлектәгә муниципаль хезмәт-хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегенә.
3. Жирлек муниципаль хезмәткәре (алга таба - муниципаль хезмәткәр) «Менделеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә муниципаль берәмлегенә муниципаль хезмәткәр, аның исемненән яллаучының вәкаләтләрнен яллаучы вәкилен (эш бирүчегә) гамәлгә ашыра.
4. Эшкә алуучының (эш бирүчегә) вәкилен Жирлек башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесенә яисә яллаучы вәкиленен (эш бирүченен) вазыйфаларын башкарырга вәкаләтлән башка зат булырга мөмкин.

2 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТНЕН ХОКУКЫЙ НИГЕЗЕН

1. Муниципаль хезмәт Россия Федерациясенә Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындагы кодексы, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.
2. Муниципаль хезмәткәrlәргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

3 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

4 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫН БИЛӘУ БУЕНЧА КВАЛИФИКАЦИЯ ТАЛӘПЛӘРЕ

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, эзерлек юнәлеше, белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эш бирүче (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта - белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә, эзерлек юнәлешенә, эзерлек юнәлешенә, белемнәргә һәм күнекмәләргә туры килү таләп ителә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы төркем вазыйфалары өчен югары белем булу; югары белем яки урта һөнәри белем-вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына: муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы дүрт елдан да ким булмаган;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

3) муниципаль хезмәт стажына яисә әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

4) мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә карата:

- муниципаль хезмәт вазыйфаларының әйдәүче, өлкән һәм кече төркемнәре өчен квалификация таләпләренең база дәрәжәсе ([Кушымта](#));

- муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары һәм төп төркемнәре өчен квалификация таләпләренең киңәйтелгән дәрәжәсе ([Кушымта](#));

- функциональ бурычлары төрле программа продуктларын эшләү, гамәлгә кертү һәм куллану, шулай ук аларның техник тәэмин ителеше һәм үсеше белән бәйле Муниципаль хезмәткәрләр өчен квалификация таләпләренең махсус дәрәжәсе ([Кушымта](#)).

3. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфайи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә.

4. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфайи инструкциясе белгечлеге, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә күрсәтелгән стажга граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфайи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәр һәм күнекмәләр, аларга югары дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, муниципаль хезмәткәрнең (муниципаль хезмәткәр) эш вакыты кертелә., ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

5. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча-муниципаль хезмәтнең ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

6. 2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (сәркәтибе) вазыйфаларын биләү өчен урта һөнәри белем дәрәжәсенә һәм муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнә. 2020 елның 1 октябрәннән соң әлеге статьяның 2 пунктындагы 1 пунктчасында каралган әлеге вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлеге пунктта каралган квалификация таләпләренә туры килә торган муниципаль хезмәткәрләргә кулланылмый.»;

7. 2022 елның 1 гыйнварына кадәр муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлкән һәм кече төркемнәрендә вазыйфаларны биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә квалификация таләпләре куелмый (урта гомуми белем булганда), муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча вазыйфайи вазыйфаларына «Татарстан Республикасында тәртип саклау буенча жәмәгать пунктлары турында " 2015 елның 25 апрелдәге 33-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы

Законы нигезендә жәмәгать тәртибен тәэмин итүдә катнашу шарты белән (урта гомуми белем булганда).

5 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕҢ КЛАСС ЧИННАРЫ

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эзерлеге дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә жирлектәге түбәндәге класс чиннары бирелә: муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче - I, II яки III класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаручы - I, II яки III класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын башкаручы-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт Киңәшчесе; муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчегә-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт референты; муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүче - I, II яки III класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

6 нчы статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРГӘ КЛАССЛЫ ЧИННАР БИРҮ ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТНЕҢ БАШКА ВАЗЫЙФАЛАРЫНА КҮЧЕРГӘНДӘ ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТТӘН АЗАТ ИТЕЛГӘНДӘ АЛАРНЫ САКЛАУ ТӘРТИБЕ

1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән озынлыкны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2. Класс чиныберенче яки чираттагы булырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

4. Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә

кергәндә, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында әлеге статьяның 4 пункты нигезендә квалификация разрядлары һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннары, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары нисбәте кулланыла, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары, дипломатик Ранглар, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте.

6. Әлеге статьяның 5 пунктында каралган вазыйфалар, класслы чиннар һәм квалификация разрядларын исәпкә алып, әлеге статьяның 4 пункты нигезендә муниципаль хезмәтнең муниципаль хезмәткәренә булган класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды түбәнрәк булган класс чины муниципаль хезмәткә бирелә., муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәтенең муниципаль хезмәткәрендә булган класс чины, дипломатик рангтан, хәрби яки махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинынан, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядынан ким булмаган, әмма ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә 1 класслы чиннан да артмаган класслы чин бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

8. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

9. 2 һәм 3 сыйныфларда муниципаль хезмәт секретаре һәм референты класслы чиннарда булуның минималь сроклары бер ел, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль киңәшче-ике ел, 2 һәм 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче-бер ел тәшкил итә. Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы гамәлдәге муниципаль

киңәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчәргәндә мөмкин.

10. Бирелгән класслы чинда булу вакыты аны алган көннән исәпләнә.

11. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында Карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

12. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганга һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен Класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чинынан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

13. Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

14. Муниципаль хезмәттәге аерым аерым аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт үтү өчен әлеге статьяның 9 пунктында билгеләнгән вакыт беткәнчә, әмма элегрәк бирелгән класслы чинда алты айдан да соңга калмыйчә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел;

2) биләгән вазыйфа карый торган муниципаль хезмәт Вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннарның эзлеклелеген үтәмичә бер баскычка югарырак, - 1 нче класслы - 3 нче класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма әлеге статьяның 9 пунктында муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 3 класслы тиешле класслы чинда билгеләнгән сроктан да иртәрәк түгел.

15. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элеккегә төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазыйфасына билгеләгәндә аңа, әлеге статьяның 9 пунктында билгеләнгән элекке класслы чинда булу срогы тәмамланган очракта, чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәт вазыйфасына муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә керүче муниципаль хезмәткәр билгеләнгәндә, ул элегрәк биләгән хезмәткәргә әлеге Нигезләмәнең 5 статьясы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәр ия булган класс чинынан

югарырак булса. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класслы чинада булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

17. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

18. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча муниципаль берәмлек уставына яисә башка муниципаль хокукый актка вәкаләтле орган һәм (яисә) жирле үзидарәнең вазыйфаи заты тарафыннан бирелә.

19. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

20. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында карар, әлеге статьяның 13 пунктында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

- 1) квалификация имтиханын үткәргәннән соң;
- 2) класслы чин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән алып, барлык кирәкле документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына класслы чин бирелгәндә, квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгәндә, класслы чин бирелергә тиешле класслы чин бирелә.

21. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

22. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгәсенә һәм (яки) муниципаль хезмәткәрнең хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләргә кертелә.

37 нче татъя. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ТӨП ХОКУКЛАРЫ

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу.;

- 2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәэмин итү;
- 3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә);
- 4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнгән торган ял;
- 5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;;
- 6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;
- 7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;
- 8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;
- 9) Үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнчә, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә җәлеп итү.;
- 10) үз хокукларын, социаль-иқтисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен Һөнәр берлекләре төзү хокукын да керттеп, берләшмә;
- 11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул

исәптән судка шикаять бирүне дә керттеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча башкарма комитет җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язмача хәбәр итеп, мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

8 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ТӨП БУРЫЧЛАРЫ

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

- Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

- хезмәттәге күрсәтмәләр белән туры китереп хезмәттәге вазифаларын башкарырга;
- хезмәт вазифаларын башкарган вакытта, расасы, милләте, теле, дингә карашы һәм башка хәлләргә карамастан, кешенең һәм гражданның хокукларын, ирекларын һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга, шулай ук организацияларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга;
- Районның жирле үзидарә органында һәм Районның башка муниципаль органнарында расланган эчке хезмәт кагыйдәләрен, хезмәттәге күрсәтмәләрен, хезмәт мәгълуматы белән эшләү тәртибен сакларга;
- хезмәт вазифаларын тиешле башкару өчен кирәк булган квалификация дәрәжәсен сакларга;
- дәүләт һәм башка федераль кануннар белән саклана торган серне тәшкит иткән мәгълуматларны, шулай ук хезмәт вазифаларын башкару сәбәплә аңа билгеле булган мәгълуматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылган мәгълуматларны ачып салмаска;
- дәүләт һәм муниципаль, шул исәптән аңа хезмәт вазифаларын башкару өчен бирелгән милеккә сакларга;
- Россия Федерациясә кануны белән билгеләнгән тәртиптә үзе һәм үзенең гаилә әгъзалары турында мәгълуматны тапшырырга;
- яллаучыга (эш бирүчегә) Россия Федерациясә гражданлыгыннан чыккан көнне Россия Федерациясә гражданлыгыннан чыгу турында яки чит ил дәүләте гражданлыгын алган көнне чит ил дәүләте гражданлыгын алу турында хәбәр итергә;
- “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законы һәм башка федераль кануннар белән билгеләнгән чикләүләрен сакларга, йөкләмәләрен үтәргә, тыюларны бозмаска;
- үзенең яллаучысына (эш бирүчесенә) язмача формада хезмәт вазифасын үтәгән вакытта низах мәнфәгатьләре китереп чыгарырга мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итергә, һәм мондый бәхәснә булдырмый калу буенча чаралар күрергә.

2. Муниципаль хезмәткәр аңа бирелгән урынсыз йөкләмәне үтәргә хаклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикерә буенча, тиешле житәкчедән аңа бирелгән йөкләмә урынсыз икән, муниципаль хезмәткәр йөкләмәне биргән житәкчесенә язмача формада, әлегә йөкләмәне үтәгән вакытта бозылырга мөмкин булган Россия Федерациясенең кануннары һәм башка норматив хокук актлары һәм Татарстан Республикасының кануннары һәм башка норматив хокук актлары кагыйдәнамәләрен күрсәтеп, әлегә йөкләмәнең

урынсыз икәненә дәлилләр тапшырырга тиеш. Язмача формадагы әлеге йөкләмә тапшырган житәкче тарафыннан расланса, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тарта ала. Урынсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне тапшырган житәкче канун белән туры китереп җаваплылыкка тартылалар.

9 нчы статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТТӘ МӘНФӘГАТЬЛӘР КАРШЫЛЫГЫН ЖАЙГА САЛУ

1. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән «мәнфәгатьләр конфликты» төшенчәсе кулланыла.
2. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән «шәхси кызыксынучанлык» төшенчәсе кулланыла.
3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга сәбәпче булган вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерүгә кадәр торырга мөмкин.
4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары, пайлары) мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.
5. Мәнфәгатьләр каршылыгын, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу чараларын яклаучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.
6. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә, әлеге муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итүгә кадәр, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итәргә тиеш.
7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар

муниципаль хезмэттән муниципаль хезмэттән муниципаль хезмэттән муниципаль хезмэттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәэмин итү һәм жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен муниципаль хезмәт һәм муниципаль хокукый акт турында Татарстан Республикасы кодексында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу комиссияләре төзелергә мөмкин.

10 нчы статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХЕЗМӘТ ТӘРТИБЕНӘ КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

- вазыйфаларны намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә башкару; - барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тигез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;
- вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;
- сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарлары үзләренә һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясыя торган нейтральлекне сакларга;
- гражданныр белән мөрәжәгать иткәндә корректлылык күрсәтергә; - Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горөф-гадәтләренә һәм горөфгадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;
- төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- милләтара һәм конфессияна татулыкка ярдәм итәргә;
- аның абруена яки муниципаль орган абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

11 нчы статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ БЕЛӘН БӘЙЛЕ ЧИКЛӘҮЛӘР Гражданин муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый, әгәрдә:

- 1) аны закон көченә кергән судның эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшкә сәләтсез карары белән тану;
- 2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту, законлы көченә кергән суд карары буенча;
- 3) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә керүне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждан дәүләт вазыйфасын биләүгә дегъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса;
- 4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында " Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу»;
- 5) якын туганлык яки милек (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлы-энеле, апалы-сеңелле, шулай ук бертуганнары, апалы-сеңелле, ата-ана, ир белән хатын һәм балалар) муниципаль район башлыгы белән бергә. әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тору элге вазыйфаи затка турыдантуры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйле булса, яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яисә аларның берсен контрольдә тотуга бәйле булса, жирле администрацияне житәкли торган мэгариф бүлгә башлыгы.;
- б) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә Россия Федерациясе гражданының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы; 1) муниципаль хезмәткәр чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очраклардан тыш, чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы; 2) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яки ялган белешмәләр бирү; 3) Федераль закон белән каралган тапшырылмау «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон «Коррупциягә каршы тору турында» (алга таба-Федераль закон «Коррупциягә каршы тору турында») һәм башка федераль законнар белән

муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс яки тулы булмаган белешмәләр бирү турында;

4) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 18.1 статьясында каралган мәгълүматларны тапшырмау;

5) чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, законлы нигезләр булмаса да, чакыру комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациясенә тиешле субъектының чакыру комиссиясенә шикәят бирү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмәгә граждан шикәяте буенча Россия Федерациясе тиешле субъектының тиешле, - суд карары законлы көченә кергән көннән соң 10 ел эчендә әлегә Бәяләмәне һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясе карарын чыгарганда гражданның әлегә бәяләмәгә шикәяте буенча хокуклары бозылмады дип танылды.

1. Граждан контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлык яки үзлекләре (атааналар, ир белән хатын, балалары, бертуган апалары, шулай ук бертуганнары, апалары, ата-аналары, ир белән хатын, балалары һәм муниципаль берәмлек башлыгы белән контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына билгеләнә алмый.

2. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы Рәисе урынбасары һәм аудиторы вазыйфасында билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлык яки үзлекләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, бертуганнары, апалары, шулай ук бертуганнары, сеңелләре, ата-аналары, ир белән хатынның һәм балаларының балалары) очрагында муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы Рәисе урынбасары һәм аудиторы вазыйфаларын били алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлык яки үзлекләре (ата-аналар, ир белән хатын,, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

4. Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында житәкчеләр булып торучы муниципаль хезмәткәр әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатләрен чагылдыра алмый.

12 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ БЕЛӘН БӘЙЛЕ ТЫЮЛАР

1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү киләсе очракта:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына я Россия Федерациясе субъектының дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

2) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш), һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә катнашудан тыш) катнашырга; ; съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында катнашу; күрсәтелгән коммерцияле булмаган оешмалар (сәяси партиядән һәм һөнәри берлек органыннан, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органыннан тыш) Бердәм башкарма орган сыйфатында яисә аларның коллегиаль идарә органнары составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белән керүдән тыш, әлегә коммерцияле булмаган оешмалар белән идарә итүдә катнашу (муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә алынган)), муниципаль берәмлек муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль милектә булган акцияләренә (устав капиталында катнашу өлешләре) гамәлгә куючы яисә аның белән идарә итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен тапшырудан тыш; федераль законнарда каралган башка очрақларда;

3) жирле үзидарә органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, аңа турыдан-туры буйсынган яисә контрольдә тотылган муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә өченче зат эшләре буенча вәкил булырга;

4) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи вазыйфалар башкару белән бәйлә рәвештә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә алырга. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очрактардан тыш, тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйлә рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм чит дәүләтләрнең жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш; 6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда, матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) әгәр бу вазыйфага кермәсә, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, ачыктан-ачык әйтүләргә, фикерләргә һәм бәяләүләргә юл куярга;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка бүләкләрне, Мактаулы һәм махсус исемнәр (фәнни) чит дәүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш), әгәр аның вазыйфаи вазыйфаларына әлеге оешмалар һәм

берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә, кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифаи нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга;

11) үз вазыйфаларын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгәтләрәндә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә

муниципаль хезмәткәр сыйфатында мөнәсәбәтне гавами белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш)

төзөргә яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсләрен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктату;

14) Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр һәм күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) яллаучы (эш бирүче) вәкиленәң язма рәхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкача каралмаган булса, бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар хисабына гына шөгылләнә аласыз.

2. коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенәң гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан катнашудан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләренәң съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашудан тыш) катнашу, яллаучы вәкиленәң Россия

Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә алынган рөхсәте белән;

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләренң бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлек гамәлгә куючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны гамәлгә ашыру тәртибен муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру; д) федераль законнарда каралган башка очраклар.

2.1. шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнәргә

3. Граждан муниципаль хезмәттән эштән чыгарылганнан соң оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясенң норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исеMLEгенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дэвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында, әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, граждан-хокукый шартнамәсе шартларында эшне башкарырга хокуклы түгел., муниципаль хезмәткәрләренң хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, ул Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә.

13 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘ КЕРҮ

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белгән, әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган 18 яшькә житкән гражданныр муниципаль хезмәткә әлеге Нигезләмәнең 7 статьясында муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләр буларак күрсәтелгән хәлләр булмаганда керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка хәлләргә карап, нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

- 1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;
 - 2) Россия Федерациясә Хөкүмәте вәкаләт биргән башкарма хакимиятнең федераль органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны; 3) паспорт;
 - 4) хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт турындагы белешмәләрне, хезмәт шартнамәсә беренче булып төзелгән очрақлардан тыш;
 - 5) мәгариф турында документ;
 - 6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, шул исәптән электрон документ рәвешендә;
 - 7) Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;
 - 8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданныр һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
 - 9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсә;
 - 10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;
 - 11) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы граждан һәркемгә ачык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган белешмәләрне муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь ел эчендә урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләр;
- 6) федераль законнарда, Россия Федерациясә Президенты указларында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4. Гражданны муниципаль хезмәткә кертү, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсә шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

5. Күрсәтелгән вазыйфаны биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына керүче граждән контракт төзи. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контракт төзү һәм өзәлү тәртибе 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында». Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типовой формасы Татарстан Республикасы законы белән раслана.

6. Тиешле жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте тапшырылган документларны карый, аларны дәрәслеккә нигез булган очракта тикшерә. Норматив хокукий актларда билгеләнгән барлык таләпләрне үтәгәндә, кадрлар хезмәте муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукий актын рәсмиләштерә.

14 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕ АТТЕСТАЦИЯЛӘУ

Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнары эшенең нәтижәлелеген арттыру максатларында муниципаль хезмәт вазыйфасының туры килүен билгеләү өчен уздырыла.

1. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү турында нигезләмә Жирлек Советы карары белән раслана.

15 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘР ӨЧЕН ГАРАНТИЯЛӘР

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнәләр:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дэвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бэйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бэйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бэйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәмин итү.;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә, мәжбүри

дәүләт иминияте; 7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очрактарда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгарылу йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскару сәбәпле, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, Оешма ликвидацияләну яисә хезмәткәрләренең штаты кыскару сәбәпле, оешма эшчеләре өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

16 нчы статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ

1. Муниципаль хезмәт стажына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән чорлар кертелә.

2. Тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфай окладка ай саен өстәмә өстәмә өстәмә түләү билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә отпускның дәвамлылыгын билгеләү өчен муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү үткәрү, класслы чиннар бирү өчен квалификация имтиханнары кабул итү комиссиясе карары нигезендә жирле үзидарә органы житәкчесе боерыгы (боерыгы) белән билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе турында нигезләмә муниципаль хокукий акт белән раслана.

137 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕ БҮЛӘКЛӘУ

1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфай бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәргә үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;

2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;

3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;

- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
 - 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.
2. Әлеге статьяның 1 пунктында каралган бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

18 нче статья. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘР РЕЕСТРЫ

1. Жирлекнең жирле үзидарә органнарында, шул исәптән электрон чыганаclarда, муниципаль хезмәткәрләргә шәхси мәгълүматлары нигезендә төзелә торган муниципаль хезмәткәрләр реестрлары алып барыла
2. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

19 нчы статья. МӘНФӘГАТЬЛӘР КОНФЛИКТЫН БУЛДЫРМАУ ЯКИ ЖАЙГА САЛУ ТУРЫНДА ТАЛӘПЛӘРНЕ, ЧИКЛӘҮЛӘРНЕ ҺӘМ ТЫЮЛАРНЫ ҮТӘМӘГӘН ҺӘМ КОРРУПЦИЯГӘ КАРШЫ ТОРУ МАКСАТЛАРЫНДА БИЛГЕЛӘНГӘН БУРЫЧЛАРНЫ ҮТӘМӘГӘН ӨЧЕН ТҮЛӘТҮЛӘР

1. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында чикләүләргә һәм тыюларны, таләпләргә үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган түләтүләр йөкләнә.
2. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очракларда ышаныч югалу сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителәргә тиеш.
3. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан кулланыла:
 - 1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе));
 - 2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жиберелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт тәртибе таләпләргә үтәү һәм мәнфәгатләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

3) коррупцион хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе доклады, анда аны башкаруның факттагы шартлары һәм муниципаль хезмәткәрнең ризалыгы белән генә һәм коррупцион хокук бозу фактын тану шарты белән (ышаныч югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулланудан тыш), муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы.); 4) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары; 5) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет; 4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр үткәру өчен нигез була алмый хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерүләр үткәрелде.

6. Тикшерү үткәру өчен кадрлар хезмәтенең профилактика буенча бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язмача аңлатма таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәrlәргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәrlәргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәру өчен киртә түгел.

7. Муниципаль хезмәткәrlәргә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 статьясындагы 5 яки 7 өлешендә каралган хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәrlәрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләренә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә карата дисциплинар жәза куллану буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

8. Кодексның 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда Муниципаль хезмәткәр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу

характеры, аның авырлыгы, муниципаль хезмэткэрлэрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфэгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмэткэрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

9. Муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмэткэрнең вакытлыча эшкә яраксызлыгы, ялында булу чорларын санамыйча, муниципаль хезмэткэр тарафыннан коррупциячел хокук бозу кылу турында мәгълүмат керткән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми

10. Муниципаль хезмэткэргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта " Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында «Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

11. Муниципаль хезмэткэргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчермәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмэткэргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмэткэр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Түләттерү федераль закон нигезендә муниципаль хезмэткэрлэргә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Әгәр муниципаль хезмэткэр түләтүләр кулланылган көннән бер ел дәвамында муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенң 1 яки 2 пункттында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәсә, ул түләтелми дип санала.

14. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмэткэрдән муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенң 1 яки 2 пункттында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча дисциплинар жәза кулланылган көннән бер ел узганчы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенечнамәсе буенча төшереп калдырырга хокуклы.

15. Муниципаль хезмэткэргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр жирле үзидарә органы тарафыннан, «коррупциягә каршы тору турында " Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмэткэр Муниципаль хезмэт узган, эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә».

20 нче статья.ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫНЫҢ КАДРЛАР

ХЕЗМӘТЕ 1. Жирле үзидарә органы житәкчесе муниципаль хезмәткәрне (яисә муниципаль хезмәткәрләрне) билгели, ул (затлар) жирле үзидарәнең тиешле органында (кадрлар хезмәте) кадрлар эше өчен жавап бирә (бирәләр).

2. Кадрлар хезмәте башкара:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү);
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен һәм (яки) хезмәт эшчәнлегенә турында белешмәләр алып бару;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында " Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару»;
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү; 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;
- 10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану; 11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләрен дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү;
- 12) " Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәләшен тикшерүне оештыру;
- 13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмэт законнары һәм муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

2 нче кушымта
 Менделеевск муниципаль районы
 Абалач авыл жирлеге Советының
 2020 елның 28
 маеннан 37 нче
 номерлы карарына

**МЭГЪЛУМАТИ-КОММУНИКАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛЭР
 ӨЛКЭСЕНДЭ ҺӨНЭРИ БЕЛЕМНЭРГЭ ҺӘМ КҮНЕКМЭЛЭРГЭ
 КВАЛИФИКАЦИЯ ТАЛЭПЛЭРЕ ИСЕМЛЕГЕ**

Мэгълүматикоммуникацион технологиялэр өлкэсендэ талэплэр дэрэжэсе исеме	Муниципаль хезмэткэр мэгълүмат-коммуникацион технологиялэр хезмэте өлкэсендэ һөнэри белемнэргэ һәм күнекмэлэргэ квалификация талэплэре исемлеге	Муниципаль хезмэт вазыйфалары төркемнэренең атамасы	
		Муниципаль хезмэт вазыйфаларының югары һәм төп төркемнэре	Муниципаль хезмэт вазыйфаларының эйдэп баручы, өлкэн һәм кече төркемнэре
БАЗА	БЕЛЕМНЭР:		
	аппарат һәм программа белән тээмин итү		+
	дэүлэт органнарында заманча мэгълүматкоммуникация технологиялэрен куллану мөмкинлеклэре һәм үзенчэлеклэре, шул исэптэн ведомствоара документлар эйлэнеше мөмкинлеклэре		+

	дә		
	мәгълүмати куркынычсызлыкны тээмин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләр		+
	КҮНЕКМӘЛӘР:		+
	Компьютерның эчке һәм периферий жиһазлары белән эшләү мөмкинлеге		+

	Мәгълүмати - телекоммуникация челтәрләре, шул исәптән Интернет челтәре белән эшләү		+
	операцион системада эшләү		+
	электрон почта белән идарә итү		+
	текст редакторында эшләү		+
	электрон таблицалар белән эшләү		+
	презентацияләр әзерләү		+
	электрон документларда график объектларны куллану		+
	Мәгълүмат базасы белән эшләү		+
Өстәмә	Белеме:	+	
	мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә хокукый аспектлар	+	

мәғлүмати-коммуникацион технологиялар өлкәсендә дәүләт сәясәтенең программ документлары һәм өстенлекләре	+	
мәғлүмати - коммуникацион технологиялар куллану юлы белән халыкка һәм оешмаларга дәүләт хезмәтләре күрсәтү өлкәсендә хокукий аспектлар	+	
аппарат һәм программа белән тәмин итү	+	
дәүләт органнарында заманча мәғлүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре, шул исәптән ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләрен куллануны да кертеп	+	
мәғлүмати куркынычсызлыкны тәмин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләр	+	
проект идарәсе нигезләре	+	
КҮНЕКМӘЛӘР:	+	
дәүләт органнарында заманча	+	

мәғлүмати-коммуникацион технологиялар куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, стратегик планлаштыру һәм төркем эшчәнлегә белән идарә итү		
Компьютерның эчке һәм периферий җиһазлары белән эшләү мөмкинлегә	+	

	Мэгълүмати - телекоммуникация челтэрлэре, шул исэптэн Интернет челтэре белэн эшлэү	+	
	операцион системада эшлэү	+	
	электрон почта белэн идарэ итү	+	
	текст редакторында эшлэү	+	
	электрон таблицалар белэн эшлэү	+	
	Мэгълүмат базасы белэн эшлэү	+	
	проектлар белэн идарэ итү системалары белэн эшлэү	+	
Һөнәри	Белеме:	+	+
	гражданнар һәм оешмалар белэн хезмэттэшлек итү системалары	+	+
	федераль дэүлэт хакимияте органнары тарафыннан төп бурычларны һәм функцияләрне үтәүне тээмин итэ торган исэп системалары	+	+
	дэүлэт мэгълүмат ресурслары белэн идарэ итү системалары белэн эшлэү	+	+
	мэгълүматлар жыю, эшкэртү, саклау һәм анализын тээмин итүче мэгълүмати-аналитик системалар белэн эшлэү	+	+
	электрон архивларга идарэ итү системалары белэн эшлэү	+	+
	мэгълүмат куркынычсызлыгы системалары белэн эшлэү	+	+
	эксплуатациялэү идарэ итү системалары белэн эшлэү	+	+
	КУНЕКМЭЛЭР	+	+
	гражданнар һәм оешмалар белэн хезмэттэшлек итү системалары белэн эшлэү	+	+

	ведомствоара хезмэтгэшлек системалары белән эшләү	+	+
	дәүләт мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системалары белән эшләү	+	+
	мәгълүматларны жыю, эшкәртү, саклау һәм анализлау белән тәэмин итүче мәгълүмати-аналитик системалар белән эшләү	+	+
	электрон архивлар белән идарә итү системалары белән эшләү	+	+
	мәгълүмати куркынычсызлык системалары белән эшләү	+	+
	эксплуатация белән идарә итү системалары белән эшләү	+	+

3 нче кушымта
 Менделеевск муниципаль районы
 Абалач авыл жирлегә Советының
 2020 елның 28
 маеннан 37 нче
 номерлы карарына

МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРГӘ АТТЕСТАЦИЯ ҮТКӘРҮ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1 нче бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Әлеге типик нигезләмә нигезендә жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләрендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрүнең гомуми тәртибе билгеләнә.

2. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең, аның һөнәри эшчәнлеген бәяләү нигезендә, биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, Чистай муниципаль районының жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт вазыйфалары кыскартылганда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итәргә тиеш.
3. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:
 - 1) муниципаль хезмәт вазыйфасында бер елдан ким эшләгән;
 - 2) 60 яшькә житкән;
 - 3) йөклә хатын-кызлар;
 - 4) находящиеся в отпуске по беременности и родам и в отпуске по уходу за ребенком до достижения им возраста трех лет. Аттестация указанных муниципальных служащих возможна ранее чем через год после выхода из отпуска;
 - 5) хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар
4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2 нче бүлек. АТТЕСТАЦИЯ ҮТКӘРҮНЕ ОЕШТЫРУ

1. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү өчен, яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән, нигезләмәдәге жирле үзидарә органының хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе формалаштыру турында;
- 2) аттестация үткәрү графигын раслау турында;
- 3) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеген төзү турында;
- 4) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документлар әзерләү турында.

Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының хокукый акты белән төзелә. Әлеге акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эшләү вакыты һәм тәртибе билгеләнә. Аттестация комиссиясе составына түбәндәгеләр кертелә: эшкә алучы вәкиле (эш бирүче) һәм (яисә) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекләрдән, Юридик (хокукый) бүлекләрдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) тәмин итү өчен җаваплы

муниципаль хезмәткәрләр, анда аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тора), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча шәхси мәгълүматларны күрсәтмичә чакырылган фәнни, мәгариф һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре катнаша. Бәйсез экспертлар саны аттестация комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә бер чиреген биләргә тиеш. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче, дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне файдалануга бәйлә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен, муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү, Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алып төзелә. Аттестация төзегәндә, мәнфәгать каршылыклары тумасын өчен, комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык комиссия составы төзелә. Муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычлары үзенчәлекләренә бәйлә рәвештә жирле үзидарә органында берничә аттестация комиссиясе төзеләргә мөмкин.

2. Аттестация комиссиясе рәисеннән, рәис урынбасарыннан, сәркатипдән һәм комиссия әгъзаларыннан тора. Аттестация комиссиясенә барлык әгъзалары да карарлар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.
3. Аттестацияне үткәрү графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнең аттестация башланганчы турында мәгълүмат бер айдан да ким булмаган вакыт аралыгында житкерелә.
4. Аттестация үткәрү графигында күрсәтелә:
 - 1) аттестация үткәрелә торган жирле үзидарә органы атамасы;
 - 2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;
 - 3) аттестация үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;
 - 4) аттестация комиссиясенә жирле үзидарә органының тиешле бүлекчәләре житәкчеләрен тәкъдим итү өчен жаваплы булган документларны тапшыру датасы.
5. Аттестация комиссиясенә аттестация башланганчы ике атнадан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрләргә аттестация чоры өчен, аттестация узарга тиешле вазыйфа йөкләмәләрен башкару турында аның турыдан-туры житәкчәсе тарафыннан имзаланган һәм югары житәкчә тарафыннан расланган бәяләмә тапшырыла.
6. Бәяләмәдә муниципаль хезмәткәр турында түбәндәге мәгълүмат булырга тиеш:
 - 1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;
 - 2) аттестация үткәрү вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага билгеләү датасы;

- 3) муниципаль хезмэткэрлэр катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;
- 4) муниципаль хезмэткэрнең һөнәри, шәхси сыйфатларын һәм һөнәри эшчәнлеге нәтижәләрен мотивлаштырылган бәяләү.

8. Аттестация чорында муниципаль хезмэткэрләргә аттестация узарга тиешле вазыйфай бурычларны үтәү турында бәяләмәгә муниципаль хезмэткэрләргә башкарылган йөкләмәләр һәм күрсәтелгән вакыт эчендә әзерләнгән документлар проектлары турында муниципаль хезмэткэрнең һөнәри эшчәнлеге турында еллык хисапларда булган белешмәләр теркәлә. Чиарттагы аттестацияләү вакытына аттестация комиссиясенә алдагы аттестация мәгълүматлары белән муниципаль хезмэткэрнең аттестация кәгазе тапшырыла.

9. Жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте аттестация башланганчы бер атна кала аттестацияләнгәнчә һәр муниципаль хезмэткэрне аттестация чоры өчен үз вазифаларының үтәлеше турында тәкъдим ителгән бәяләмә белән таныштырырга тиеш. Шул ук вакытта аттестацияләнгәнчә муниципаль хезмэткэр аттестация комиссиясенә күрсәтелгән чорда үзенең һөнәри эшчәнлеге турында өстәмә мәгълүмат, шулай ук тәкъдим ителгән бәяләмә белән килешмәү, яисә турыдан-туры житәкченә кире алуга аңлатма язуы тапшырырга хокуклы.

3 нче бүлек. АТТЕСТАЦИЯ ҮТКӘРҮ

10. Аттестация муниципаль хезмэткэрне аттестация комиссиясе утырышына чакырып уздырыла. Муниципаль хезмэт турындагы законнар нигезендә, муниципаль хезмэткэрне күрсәтелгән комиссия утырышына нигезле сәбәпсез, яисә аны аттестацияләүдән баш тартмаган очракта, муниципаль хезмэткэр дисциплинар жаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка кичектерелә. Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, кирәк булган очракта - аның турыдан-туры житәкчесенә муниципаль хезмэткэрнең аттестацияләнгән торган муниципаль хезмэткэрнең һөнәри хезмэт эшчәнлеге турындагы хәбәрләрен тыңлый. Аттестацияне объектив үткәрү максатларында, аттестация чорында муниципаль хезмэткэрләргә үзләренең һөнәри эшчәнлеге турындагы өстәмә мәгълүматларны караганнан соң, аттестация комиссиясе утырышны киләсесенә күчерергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмэткэрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында фикер алышу аның һөнәри эшчәнлегенә карата объектив һәм игелекле булырга тиеш. Муниципаль хезмэткэрнең һөнәри эшчәнлеге аның биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы) алдында куелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, башкарган эшнәң катлаулылыгы, аның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге нигезендә бәяләнә. Шул ук вакытта муниципаль хезмэткэрләргә вазыйфай күрсәтмәнең үтәлеше нәтижәләре, муниципаль хезмэткэрнең һөнәри

белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә билгеләнгән чикләүләренә үтәү, тыюларның булмавы, хезмәт тәртибенә карата таләпләренә һәм муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләренә үтәү, шулай ук башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә исәпкә алынырга тиеш.

12. Аттестация вакытында комиссия әгъзаларының өчтән бер өлеше катнашса, аттестация комиссиясе утырышы хокукы дип санала.

13. Аттестация комиссиясе карары аттестацияләнгән торган муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан туры җитәкчесенә ачык тавыш бирү юлы белән аттестация комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Муниципаль хезмәткәр өчен тавышлар тигез булган очракта, муниципаль хезмәтнең вазыйфасын биләү тиешле таныла. Аттестацияләү чорына аттестация комиссиясе әгъзасы булып торган муниципаль хезмәткәрне комиссия әгъзалыгы эшчәнлегә туктатыла.

14. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелергә тәкъдим ителә;
- 3) квалификациясен күтәрү шарты белән, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

15. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганнан соң хәбәр ителә. Аттестация нәтижәләре кушымта нигезендә төзелгән форма буенча муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә. Аттестация кәгазе утырышта катнашкан аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзалары тарафыннан имзаланган. Муниципаль хезмәткәр расписка язганнан соң, аттестация кәгазе белән белән таныша. 24 Аттестация үткән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аның вазыйфаи бурычларын үтәү турындагы бәяләмә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана. Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышы беркетмәсен алып бара, анда аның карарын һәм тавыш бирү нәтижәләрен билгели. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзалары кул куя.

16. Муниципаль хезмэткэрлэрне аттестациялөү материаллары аны үткэргәннән соң жиде көннән дә соңга калмыйча эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

17. Аның нәтижэләре буенча, аттестация үткэргәннән соң, бер ай эчендә жирле үзидарә органы күрсәтмәсе (приказ) чыгарыла, яки муниципаль хезмэткэрне эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле турында карар кабул ителә:

- 1) билгеләнгән тәртиптә, вазыйфаи үсеш тәртибендә, муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен, кадрлар резервына кертелергә тиеш;
- 2) квалификациясен арттыруга жибәрелә;
- 3) муниципаль хезмэт вазыйфасында түбәнәйтелә.

18. Муниципаль хезмэткэрне квалификация күтәрүдән, яисә муниципаль хезмэтнең башка вазыйфасына күчүдән баш тартканда, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмэткэрне муниципаль хезмэтнең биләгән вазыйфасыннан азат итәргә һәм муниципаль хезмэт турындагы законнар нигезендә, муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы. Аттестация үткэргәннән соң бер ай узгач, муниципаль хезмэткэрне муниципаль хезмэтнең башка вазыйфасына күчерү, яки аны муниципаль хезмәттән азат итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмэткэрнең авыру вакыты һәм еллык түләүле ялы вакыты күрсәтелгән вакытка исәпкә алынмый.

19. Россия Федерациясе законнары нигезендә, муниципаль хезмэткэр аттестация нәтижэләренә шикаять бирергә хокуклы.

Муниципаль хезмэткэрлэрне аттестациялөү
үткэрү турында нигезләмәгә

Кушымта

Муниципаль хезмэткэрнең аттестация кәгазе

1. Фамилиясе, _____ исеме, _____ атасының _____ исеме

2. Туу елы, ае _____

3. Һөнәри белем бирү, гыйльми дәрәжәгә ия булу турында мәгълүматлар,
гыйльми исем

(кайчан һәм нинди уку йорты

_____ белгечлеге, әзерлек юнәлеше һәм квалификациясе тәмамлаган мәгариф буенча, галим

_____ дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага
билгеләү датасы _____

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт стажы да гражданнар
хезмәте) _____

6. Гомуми _____ хезмәт _____ стажы _____

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача җаваплар _____

8. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәrmәләр һәм
тәкъдимнәр _____

9. Муниципаль хезмәткәрләргә рекомендацияләр үтәлешен кыскача бәяләү
алдагы аттестация _____

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәlmәгән)

10. Аттестация комиссиясе карары _____

(муниципаль хезмэтнең билэгән вазыйфасына туры килә, муниципаль хезмэтнең билэгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмэтнең вакант вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына кертүгә тәкъдим ителә; өстәмә һөнәри белем алу шарты белән муниципаль хезмэтнең билэгән вазыйфасына туры килә; муниципаль хезмэтнең билэгән вазыйфасына туры килми; муниципаль хезмэтнең биләп торган вазыйфасына туры килми).

11. Аттестация комиссиясенең санлы составы _____

Утырышта катнашты _____ аттестация комиссиясе әгъзалары.

Тавышлар саны

риза _____, каршы _____.

12. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____

(имза)

(имза расшифровкасы)

Аттестация комиссиясе рәисе урынбасары _____

(имза) (имза расшифровкасы)

Аттестация комиссиясе

Секретаре _____

(имза)

(имза расшифровкасы)

Аттестация комиссиясе

Әгъзасы _____

(имза)

(имза расшифровкасы)

(имза)

(имза расшифровкасы)

Аттестация үткөрү датасы _____

Аттестация кәгазе белән танышты _____

(муниципаль хезмәткәрнең имзасы, дата)

Матбугат урыны

(жирле үзидарә органнары, муниципаль
сайлау комиссиясе мәгариф)